

PASTIERSKY LIST

bratislavského arcibiskupa metropolitu
MONS. STANISLAVA ZVOLENSKÉHO

K SVIATKU SV. MARTINA Z TOURS V ROKU 2023

Milí bratia a sestry,

prihováram sa vám z príležitosti sviatku patróna bratislavskej arcidiecézy svätého Martina z Tours a som rád, že môžeme vytvoriť duchovné spoločenstvo. S vďačnosťou myslím na všetkých kňazov, ktorí vám sprostredkujú moje slová čítaním pastierskeho listu. Ďakujem Pánovi za každého z vás, ktorí zasa ochotne počúvate, lebo si želáte duchovnú posilu.

Obráťme preto pozornosť k textom zo Svätého Písma, ktoré sme si pred chvíľkou vypočuli. Biblické čítania nás dnes pozývajú, aby sme uvažovali o večnom živote, ktorý vyplýva z jestvovania nášho láskavého nebeského Otca. Vy sami viete, že v tejto téme je jasný rozdiel medzi veriacimi a neveriacimi, čiže dalo by sa povedať medzi tými, ktorí majú nádej a tými, ktorí nemajú nádej na jestvovanie po telesnej smrti.

Počuli sme, že svätý Pavol napísal veriacim v Solúne: „Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej.“ (1Sol 4,13). Viera, že náš Pán zomrel a vstal z mŕtvych, predstavuje rozhodujúci zlom aj v otázke nádeje na večný život.

Situáciu kresťanov pred prijatím evanjelia, a teda pred prijatím posolstva o Pánovom zmŕtvychvstaní, vyjadril svätý Pavol na inom mieste slovami: „v tom čase ste boli bez Krista, [...] bez nádeje a bez Boha na svete“ (porov. Ef 2,12).

Náboženstvo Grékov či rímske pohanské kultúry a mýty nedokázali objasniť tajomstvo smrti, a tak prevládajúcu mienku spoločnosti v časoch svätého Pavla vyjadroval staroveký latinský náhrobný nápis: „In nihil ab nihilo quam cito recidimus“, čo znamená: „ako rýchlo padáme z ničoty do ničoty“.

Ak stratíme vedomie Božej blízkosti, ak odstránime Krista, spoločnosť vždy znova upadá do prázdnoty a temnoty vlastnej zloby. A to sa odráža aj v prejavoch súčasného myslenia viacerých ľudí, ktorí žijú svoj život bez objektívneho zmyslu, nasmerovania alebo skutočných hodnôt.

V úryvku z evanjelia sme počuli známe podobenstvo o desiatich pannách, ktoré boli pozvané na svadobnú hostinu. Tieto mladé osoby, pozvané na svadbu, sú obrazom pozvania do nebeského kráľovstva, do večného života, ktoré platí pre všetkých (Mt 25, 1- 13).

V obraznom rozprávaní Pána Ježiša v určitom momente z tých desiatich panien päť vstúpi do sály na svadobnú hostinu, lebo v čase príchodu ženicha mali dostatok oleja vo svojich lampách. Zostávajúcich päť osôb, ktoré sú označené ako nerozumné, tie sa

nedostali do svadobnej miestnosti, lebo neboli pripravené, nemali vo svojich lampách dostatok oleja.

Akú skutočnosť zobrazuje v rozprávaní ten „olej“, ktorý je nevyhnutný na to, aby sme boli pripustení na svadobnú hostinu?

Svätý Augustín (porov. Kázne 93, 4) a iní duchovní autori od najstarších čias v ňom vidia obraz lásky, ktorá sa nedá kúpiť, ale sa prijíma ako dar, uchováva sa v srdci a uskutočňuje sa v skutkoch. Pravá životná múdrosť tak spočíva v tom, že využijeme svoj pozemský život na konanie skutkov milosrdnej lásky, pretože po smrti to už nebude možné.

Keď budeme hodnotení Božím súdom, budeme posúdení na základe lásky, ako sme ju uskutočňovali v pozemskom živote. „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mt 25,40; porov. Mt 25,31-46). A táto pravá láska je darom nášho Pána, ktorý do nášho srdca a svedomia posielal svojho Ducha Svätého. Kto verí v Boha-Lásku, nosí v sebe nepremožiteľnú nádej ako lampu, s jej pomocou prejde aj cez noc smrti a dosiahne veľkú slávnosť života v Božom domove.

Môžeme povedať, že patrón našej arcidiecézy svätý Martin je pre nás zreteľným vzorom človeka, ktorý si osvojil pravú múdrosť viery v Boha, ktorý je Láska, Láska, ktorá sa obetuje za iných.

V starobylom životopise autor Sulpicius Severus zaznamenal duchovnú skúsenosť, ktorú získal svätý Martin pri modlitbe. Pri jednej príležitosti, keď sa modlil, svätý Martin vnímal, že stojí pred ním postava oblečená do kráľovských šiat, ovenčená korunou zo zlata a drahých kameňov, v pozlátených topánkach s radostne rozjasnenou tvárou. V prvom momente, ako Martin postavu uvidel, bol úplne ohúrený a obaja hodnú chvíľu mlčali. Prvá sa ozvala kráľovsky oblečená osoba: „Pozri sa poriadne, Martin, a uznaj, koho vidíš. Ja som Kristus. Prv než zostúpim na zem, chcel som sa najskôr ukázať tebe.“ Pretože Martin mlčal a nedával na to nijakú odpoveď, odvážila sa postava zopakovať svoje opovážlivé tvrdenie: „Martin, prečo váhaš uveriť, aj keď ma vidíš?¹ Ja som Kristus.“² Tu Sulpicius Severu poznamenáva, že Boží Duch Svätý pomohol Martinovi pri duchovnom rozlišovaní, aby pochopil, že to nie je Pán Ježiš, ale diabol. A tak Martin povedal: „Pán Ježiš nepredpovedal, že príde oblečený do purpurových šiat, ani že bude ozdobený ligotavou korunou. Ja neuverím, že prišiel Kristus, pokiaľ ho neuvidím v tom odeve a podobe, ako trpel na kríži, a pokiaľ neuzriem rany po klincoch na jeho tele.“³ (porov. Sulpicius Severus, Život svätého Martina z Tours, Trnava 2019, str. 170-173)

Cez tento príbeh sa pred nami predstavuje duchovná múdrosť svätého Martina, ktorý vie rozlíšiť prítomnosť Krista prostredníctvom uvedomenia si, že neprichádza

¹ Porov. Jn 20, 29: „Ježiš mu povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.“

² Porov. Mt 24, 5: „Lebo prídu mnohí v mojom mene a budú hovoriť: »Ja som Mesiáš.« A mnohých zvedú.“

³ porov. 1Jn 4, 1-3: „Milovaní, neverte každému duchu, ale skúmajte duchov, či sú z Boha; lebo do sveta vyšlo mnoho falošných prorokov. Božieho Ducha poznáte podľa tohto: Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha. Duch, ktorý nevyznáva Ježiša, nie je z Boha. To je duch antikrista, o ktorom ste počuli, že príde, a už teraz je na svete.“

medzi ľuďmi v kráľovskom odevu a postavení, ale že jeho odevom a postavením je jeho ochota obetovať sa za iných. Náš patrón sa práve tým stal duchovným vzorom mnohých generácií, lebo napodobňoval svojho Pána prostredníctvom obetavej lásky.

Milí bratia a sestry, aj my spoločne nasledujeme príklad pravej múdrosti, ktorá sa prejavuje v obetavej láske voči iným. Našu milosrdnú lásku chceme prejať aj v tomto roku Svätomartinskou zbierkou, ktorou môžeme pomôcť veriacim vo farnostiach Jankovce, Nižná Sitnica, Korunková, Sopkovce a Pakostov, ktorých postihlo zemetrasenie, predovšetkým na opravu kostolov, ktoré sú momentálne mimo užívania z bezpečnostných dôvodov.

Je dobre, že sa v našom spoločnom uvažovaní nad úryvkami zo Svätého písma a nad príkladom svätého Martina obnovujeme v duchu obetavej pomoci, ktorá je sprítomnením Božieho Ducha, aby sme nosili v sebe ten „olej“ milosrdnej lásky, aby horela lampa našej nádeje, aby sme mohli prejsť aj cez noc smrti a mať účasť na veľkej slávnosti života v Božom domove.

K tomu vám všetkým žehnám: v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

✠ **Mons. Stanislav Zvolenský**
bratislavský arcibiskup metropolita

PASTIERSKY LIST SA V BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZE ČÍTA NAMIESTO HOMÍLIE
PRI VŠETKÝCH SVÄTÝCH OMŠIACH V NEDEĽU 12. NOVEMBRA 2023.